

در برزخ و قیامت، انسان‌ها اراده‌هایی برای تغییر شخصیت خود ندارند

شماره پرسش: ۱۸۰۴۳

تاریخ ارسال پرسش: ۱۳۹۵/۹/۲۳ ۰۲:۵۱:۱۸

متن پرسش

با سلام و خدا قوت: لطفاً بفرمایید: ۱. نگاه وجودی داشتن به چه معناست؟ ۲. فرموده اید که نفس در تغییر و تحول همگام بدن است تا لحظه ای که به آخرین مراتب کمال دست یابد و از تعلق به بدن بی نیاز گردد. سوال این جاست که مثلاً فردی که در سن ۸۰ سالگی فوت کرده مطابق این صحبت نفسش به آخرین مراتب کمال رسیده است حال چه از نظر سعادت یا از نظر شقاوت اما ما عموماً این حالت را در مردم نمی بینیم یعنی اساساً احساس نمی کنیم این فرد که مرده در نفسش به شقاوت کامل رسیده یا به سعادت کامل حتی در نزدیک ترین افرادمان. آیا می شود گفت نفس در راه تکامل خود در برزخ هم این مسیر را در راه سعادت یا شقاوت طی می کند و از این روست که مدام بر عذاب یا مدام بر نعمت او افزود می شود. ۳. چطور می شود مثلاً کسی در سن ۲۵ سالگی بمیرد و بعد بگوییم نفسش به کمال رسیده! مثلاً در مورد شهدا می شود گفت اما انسانهای عادی در این فرصت نفسشان چطور به کمال می رسد مگر اینکه قایل باشیم این نفس راه خود را بعد از مرگ هم طی می کند. حال چه در مسیر شقاوت چه در مسیر سعادت. سپاسگزارم در پناه خدا موید باشید.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: ۱ و ۲- عنایت داشته باشید که در کتاب «خویشتن پنهان» بحث نسبتاً مفصلی در مورد مرگ به جهت یأس شد و عرض شد که اکثراً به این شکل زندگی را به برزخ منتقل می کنند. از طرفی روشن شد که در برزخ و قیامت، انسان‌ها اراده‌هایی برای تغییر شخصیت خود ندارند به همان معنایی که در روایت داریم: «الیوم یوم العمل و غداً یوم الحساب» امروز روز عمل است و فردا، روز نتیجه گرفتن از اعمال می باشد. می ماند که اگر کسی نیت‌های متعالی داشته باشد ولی عمر او کفاف ندهد، مطابق نیت‌هایش با او عمل می کنند. مضافاً بر آن که بالاخره کوتاهی عمر او بی رابطه با اعمال و نیت‌های او نمی باشد که همه‌ی این مطالب به نحوی در کتاب «خویشتن پنهان» مندرج شده است. موفق باشید